

Växtregelenheten

Jackis Lannek

Nya rutiner vid import av ekologiska produkter från Ukraina med fler länder under år 2016

På grund av upprepade fynd av otillåtna medel i spannmål och andra produkter från Ukraina och andra länder i forna Sovjetunionen har medlemsländerna i EU enats om ett gemensamt sätt att försöka skydda unionens ekologiska aktörer. Det finns en vägledning på EU-nivå som beskriver vad varje medlemsland förväntas göra. De extra insatserna gäller under år 2016. Det här brevet riktar sig till de av våra svenska kontrollorgan som har kunder som importerar produkter från de utpekade länderna. Brevet är framtaget i samarbete med Livsmedelsverket och Tullverket. Brevet finns också tillgängligt i arbetsrummet, www.livsmedelsverket.se/arbetsrum.

Vilka länder gäller det?

Den förstärkta importkontrollen gäller följande länder:

Azerbajdzjan, Georgien, Kazakstan, Kirgizistan, Moldavien, Ryssland, Tadzjikistan, Ukraina, Uzbekistan och Vitryssland.

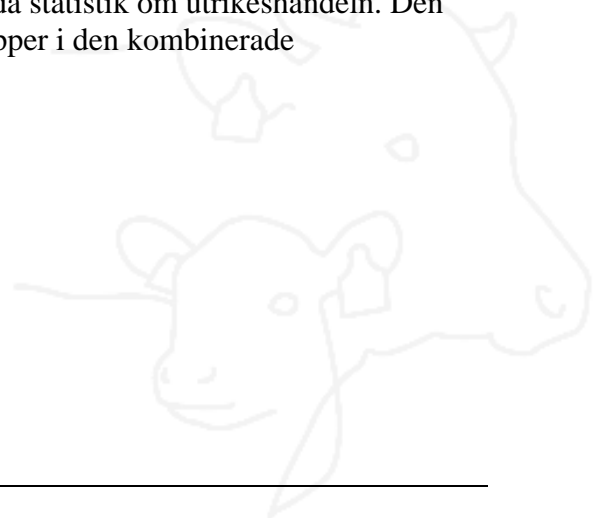
Under perioden 27 november 2014 till 27 november 2015 har det skett 86 importer till Sverige och då från Kazakstan, Ryssland, Ukraina och Vitryssland. Bara fyra av importerna rörde ekologiska produkter, samtliga från Kazakstan. Dessa fyra importer rörde en och samma importör.

Vilka produktgrupper gäller det?

Alla produkter som importeras till EU hör till en varugrupp som identifieras med ett särskilt nummer. Det numret kallas den kombinerade nomenklaturen. Den kombinerade nomenklaturen gör det möjligt att inhämta, utbyta och offentliggöra statistikuppgifter rörande EU:s handel med länderna utanför unionen på ett optimalt sätt. Den används även för att som ett led i handeln inom EU samla in och sprida statistik om utrikeshandeln. Den förstärkta importkontrollen gäller utpekade produktgrupper i den kombinerade nomenklaturen:

Kapitel 10: Spannmål

- Vete samt blandsäd av vete och råg,
- Råg
- Korn
- Havre
- Majs
- Ris
- Sorghum

- Bovete, hirs och kanariefrö, annan spannmål

Kapitel 11: Produkter från kvarnindustrin; malt, stärkelse, inulin, vetegluten

- Finmalet mjöl av vete eller av blandsäd av vete och råg
- Finmalet mjöl av spannmål, annat än av vete eller av blandsäd av vete och råg
- Krossgryn, grovt mjöl (inbegripet fingryn) och pelletar av spannmål
- Spannmål, bearbetad på annat sätt (t.ex. skalad, valsad, bearbetad till flingor eller pärlgryn, klippt eller gröpad), med undantag av ris enligt nr 1006; groddar av spannmål, hela, valsade, bearbetade flingor eller malda
- Mjöl, pulver, flingor, korn och pelletar av potatis
- Mjöl och pulver av torkade baljväxtfrön enligt nr 0713, av sago eller av rötter, stam- eller rotknölar enligt nr 0714 eller av produkter enligt kapitel 8
- Malt, även rostat
- Stärkelse, inulin
- Vetegluten, även torkat

Kapitel 12: Oljeväxtfrön och oljehaltiga frukter; diverse andra frön och frukter; växter för industriellt eller medicinskt bruk; halm och foderväxter.

- Sojaböner, även sönderdelade
- Jordnötter, även skalade eller sönderdelade men inte rostade eller på annat sätt tillagade
- Kopra
- Linfrön, även sönderdelade
- Rapsfrön och rybsfrön, även sönderdelade
- Andra oljeväxtfrön och oljehaltiga frukter, med undantag av mjöl av senapsfrön
- Frön, frukter och sporer av sådana slag som används som utsäde
- Humle, färsk eller torkad, även mald, pulveriserad eller i form av pelletar; lupulin
- Växter och växtdelar (inbegripet frön och frukter) av sådana slag som används främst för framställning av parfyrmeringsmedel, för farmaceutiskt bruk eller för insektsbekämpning, svampbekämpning eller liknande ändamål, färska eller torkade, även skurna, krossade eller pulveriserade.
- Johannesbröd, sjögräs och andra alger, sockerbetor och sockerrör, färska, kylda, frysta eller torkade, även malda; fruktkärnor och andra vegetabiliska produkter (inbegripet orostad cikoriarot av varieteten *Cichorium intybus sativum*) av sådana slag som används främst som livsmedel, inte nämnda eller inbegripna någon annanstans.
- Halm, agnar och skal av spannmål, oberedda, även hackade, malda, pressade eller i form av pelletar.
- Kålrötter, foderbetor och andra foderrotfrukter, hö, lusern (alfalfa), klöver, esparett, foderkål, lupiner, vicker och liknande djurfoder, även i form av pelletar.

Kapitel 23: Återstoder och avfall från livsmedelsindustrin, beredda fodermedel

- Mjöl och pelletar av kött eller slaktbiprodukter eller av fisk, kräftdjur, blötdjur eller andra ryggradslösa vattendjur, olämpliga som livsmedel, grevar.
- Kli, fodermjöl och andra återstoder, även i form av pelletar, erhållna vid siktning, malning eller annan bearbetning av spannmål eller baljväxter.
- Återstoder från stärkelseframställning och liknande återstoder, betmassa, bagass och annat avfall från sockerframställning, drav, drank och annat avfall från bryggerier eller brännerier, även i form av pelletar.
- Oljekakor och andra fasta återstoder från utvinning av sojabönlja, även malda eller i form av pelletar.
- Oljekakor och andra fasta återstoder från utvinning av jordnötsolja, även malda eller i form av pelletar.
- Oljekakor och andra fasta återstoder från utvinning av vegetabiliska fetter eller oljor, andra än de som omfattas av nr 2304 eller 2305, även malda eller i form av pelletar.
- Vindruv; rå vinsten.
- Vegetabiliska ämnen och vegetabiliskt avfall samt vegetabiliska återstoder och biprodukter av sådana slag som används vid utfodring av djur, inte nämnda eller inbegripna någon annanstans, även i form av pelletar.
- Beredningar av sådana slag som används vid utfodring av djur.

På den här länken hittar du mer i detalj vad de olika kategorierna innebär:

http://tulltaxan.tullverket.se/tariff/uc/qry/sbn/search.jsf#taricTreeForm:taricTreeComp.toggle:-2_-2

Detta ska förste mottagaren (importören) göra

Enligt artikel 84 i kommissionens förordning (EG) nr 889/2008 ska importören i tillräckligt god tid informera kontrollorganet om varje varuparti som ska importeras till gemenskapen. Artikeln kommer att ändras så att importören framöver ska lämna denna information i datasystemet TRACES.

Innan varorna kan frisläppas på marknaden måste importören skicka kontrollintyget till Tullverket. Tullverket kommer också att be importörerna att skicka över de transportdokument som är aktuella för importen.

När Tullverket är klara med sin dokumentkontroll får importören flytta de importerade produkterna till sin anläggning/sina anläggningar, men de får inte säljas som ekologiska förrän kontrollorganet har verifierat att varorna är fria från rests substanser och att alla dokument bakåt i ledet finns. Importören bör därför i god tid se till att ha kopior på alla certifikat för odlare med flera som har hanterat produkterna innan de kom till Sverige.

Det här ska Tullverket göra

I Tullens förstärkta dokumentkontroll av de utpekade ekologiska produkterna från de aktuella länderna sker utöver granskning och påteckning av kontrollintyget även en jämförelse mot den elektroniska tulldeklarationen samt granskning av att uppgifterna i transportdokumenten stämmer med kontrollintyget.

Det här ska kontrollorganet göra

Under år 2016 ska även kontrollorganen genomföra en fördjupad dokumentkontroll vid import, samt ta prov på de partier av de utpekade produkterna som importeras från de aktuella länderna.

Kommissionens vägledning anger att en fullständig och systematisk dokumentationskontroll ska ske vid införselorten (point of entry). Den definition av detta begrepp som vi har hittat fann vi i Rådets direktiv 2000/29/EG av den 8 maj 2000 om skyddsåtgärder mot att skadegörare på växter eller växtprodukter förs in till gemenskapen och mot att de sprids inom gemenskapen. Definitionen av införselort där lyder: *den plats där växter, växtprodukter eller andra föremål för första gången förs in till gemenskapens tullområde; flygplats när det gäller flygtransport, hamn när det gäller sjö- eller flodtransport, station när det gäller järnvägstransport, och för alla övriga transporter, den plats där det tullkontor är beläget som har ansvaret för området vid den gemenskapsgräns som passerats.*

Av praktiska skäl har vi svenska myndigheter ändå valt att låta varorna åka till den förste mottagaren (det importerande företaget), men att det inte är tillåtet för företaget att använda dem förrän alla övriga kontroller är gjorda. Att varorna fysiskt får flyttas till den förste mottagaren gäller tills vidare, men kan komma att ändras.

Utöver Tullverkets dokumentkontroll ska det ske en spårning av samtliga aktörer och produkter i handelskedjan för de aktuella produkterna. Då denna kompetens finns hos kontrollorganen har vi bedömt att kontrollorganen gör denna del av den förstärkta dokumentkontrollen. Kontrollorganen ska verifiera namn, adresser och att det finns giltiga certifikat för alla aktörer i handelskedjan.

För varje sändning ska det också tas ett representativt prov. Provet måste tas i den offentliga kontrollen, det vill säga det räcker inte att det importerande företaget tar egna prov. Metoderna för provtagning som ska tillämpas ska vara i enlighet med kommissionens förordning (EG) nr 691/2013. I bilaga 1 finns dessa metoder beskrivna.

Proverna ska skickas till ett ackrediterat laboratorium och de ska analyseras för rester av relevanta växtskyddsmedel. I tabellen nedan ser du vilka fynd som är notifierade hittills, men analyserna bör omfatta alla relevanta växtskyddsmedel. Rådgör med laboratoriet, eller med växtodlingsrådgivare om du behöver hjälp med att bestämma för vilka växtskyddsmedel som analyserna ska omfatta. Av remissen (följesedel) ska även partinumner (eller satsnummer= batchnummer) och numret på kontrollintyget framgå.

Kontrollorganet bör påminna importören om att de inte får använda de importerade varorna förrän analysvaret på proverna har kommit. Bara om provsvaren är negativa och dokumentationskontrollen är komplett kan råvarorna användas till ekologiska produkter.

Om provsvaret är positivt

Om provsvaret är positivt och oavsett nivå på rests substanserna ska kontrollorganet anmäla det till Jordbruksverket om det är foderråvara och till Livsmedelsverket om det är livsmedelsråvara. Till skillnad från ordinarie avvikelserapportering kan denna rapportering inte vara oidentifierad. Myndigheten behöver en kopia av analysvaret. Alla fall, oavsett

nivå på restsubstanser, notifieras sedan av myndigheten i kommissionens digitala informationssystem, OFIS (Organic Farming Information System).

Bilagor

Bilaga 1: Översikt över funna brister som har uppmärksammats

Bilaga 2: Kopia av bilaga 1 i kommissionens förordning (EG) nr 691/2013

Bilaga 1: Översikt över vilka funna brister som har uppmärksammats

Översikten innehåller både öppna och avslutade fall och gör inte anspråk på att vara heltäckande. Den syftar till att ge en orientering över de problem som varit med varor från de utpekade länderna.

Land	Provtagen produkt	Fynd av	Nummer i OFIS
Vitryssland	blåbär	DEET	31/2014
Kazakstan	rapsfrö	Pirimiphosmethyl, alfametrin, cypermetrin	54/2014, 146
Vitryssland	blåbär	DEET	73/2014
Ukraina	Rapsfrö	klormekvat	95/2014
Ukraina	solrosexpeller	Multipla restsubstanser	129/2014
Ukraina	solrosexpeller	Tiamethoxam metalaxyl	131/2014, 224
Kazakstan	vete	glyfosat	2/2015
Ukraina	solrosexpeller	Felaktig märkning, ingen försegling, felaktigt utfärdat kontrollintyg	5/2015
Ukraina	Sojaexpeller	Metalaxyl	15/2015
Kazakstan	vete	glyfosat	16/2015
Ukraina	hirs	glyfosat	21/2015
Ukraina	vete	cypermethrin dimethoate tebuconazole	32/2015
Moldavien	Plommon	pyrimethanil	90/2015
Kazakstan	sojaexpeller	glyfosat	95/2015
Ryssland	Gula ärtor	chlorpropham deltamethrin pirimiphos-methyl	108/2015
Ukraina	spelt	glyfosat	127/15
Ukraina	vete	chlorpyrifos	182/2015

Bilaga 2 Kopia av bilaga 1 i kommissionens förordning (EG) nr 691/2013

PROVTAGNINGSMETODER

1. SYFTE OCH TILLÄMPNINGSOMRÅDE

Prov som är avsedda för offentlig kontroll av foder ska tas med de metoder som beskrivs nedan. Prov som har tagits på detta sätt ska anses vara representativa för provmängderna.

Syftet med representativ provtagning är att ta ut en liten fraktion av ett parti på ett sådant sätt att bestämningen av en viss egenskap hos denna fraktion representerar medelvärdet av denna egenskap i partiet. Partiet ska provtas genom att det upprepade gånger tas delprov på olika enskilda positioner i partiet. Dessa delprov ska blandas så att det bildas ett enda samlingsprov, från vilket representativa slutliga prov ska beredas genom representativ delning.

Om det vid en okulärbesiktning visar sig att delar av det foder som ska provtas skiljer sig i kvalitet från resten av fodret från samma parti, ska sådana delar skiljas från resten av fodret och behandlas som ett separat delparti. Om det inte är möjligt att dela upp fodret i separata delpartier ska fodret provtas som ett parti. I sådana fall ska detta nämnas i provtagningsrapporten.

Om det har konstaterats att ett foder som provtagits i enlighet med bestämmelserna i denna förordning inte uppfyller EU-kraven, och detta ingår i ett foderparti av samma kategori eller varuslag, ska man anta att inget foder i detta parti uppfyller kraven, utom om man efter en utförlig bedömning kan konstatera att det inte finns några belegg för att resten av partiet inte uppfyller EU-kraven.

2. DEFINITIONER

- *parti* (eller *sats*): en identifierad mängd foder som konstaterats ha gemensamma egenskaper som ursprung, sort, förpackningsmetod, förpackare, avsändare eller märkning; när det gäller en produktionsprocess: en produktionsenhet från ett och samma tillverkningsställe som framställts med samma produktionsparametrar, eller ett antal sådana enheter som producerats samtidigt och lagrats tillsammans.

— *provmängd*: ett parti eller en identifierad del av partiet eller delpartiet.

— *förseglat prov*: ett prov som förseglats på sådant sätt att det blir omöjligt att skaffa sig tillträde till provet om inte förseglingen bryts eller avlägsnas.

— *delprov*: en viss mängd som tagits från ett ställe i provmängden.

— *samlingsprov*: en blandning av delprov som tagits från samma provmängd.

— *reducerat prov*: en del av samlingsprovet som erhållits ur detta genom representativ reduktion.

— *slutligt prov*: en del av det reducerade provet eller av det homogeniserade samlingsprovet.

— *laboratorieprov*: ett prov som är avsett för laboratoriet (såsom det tagits emot av laboratoriet) och som kan vara det slutliga provet, det reducerade provet eller samlingsprovet.

3. ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

- Provtagningspersonal: Proven ska tas av personer som den behöriga myndigheten har bemyndigat för detta.
- Provet ska förseglas på sådant sätt att det blir omöjligt att skaffa sig tillträde till provet om inte förseglingen bryts eller avlägsnas. Förseglingens märke bör vara klart identifierbart och synligt. Alternativt kan provet placeras i ett kärl som kan tillslutas på ett sådant sätt att det inte kan öppnas utan att kärlet eller behållaren oåterkalleligt skadas, och återanvändning av kärlet eller behållaren därigenom undviks.
- Identifiering av provet: provet ska vara märkt på ett outplånligt sätt och ska identifieras på ett sådant sätt att det finns en otvetydig koppling till provtagningsrapporten.
- Från varje samlingsprov ska minst två slutliga prov tas: minst ett för kontroll (genomförande) och ett för foderföretagaren (försvar). Slutligen får ett slutligt prov tas som referens. Om hela samlingsprovet homogeniseras, tas de slutliga proven från det homogeniserade samlingsprovet, såvida detta förfarande inte strider mot medlemsstaternas bestämmelser om foderföretagares rättigheter.

4. UTRUSTNING

4.1 Provtagningsutrustningen ska vara tillverkad av material som inte kan kontaminera de produkter som ska provtas. Utrustning som är avsedd att användas flera gånger ska vara lätt att rengöra för att undvika korskontaminering.

4.2 Utrustning som rekommenderas för provtagning på fast foder

4.2.1 Manuell provtagning

4.2.1.1 Flatbottnad skyffel med vertikala sidor

4.2.1.2 Provtagningsspjut med en lång skåra eller med olika fack. Provtagningsspjutets dimensioner måste lämpa sig för provmängdens egenskaper (behållarens djup, säckformat etc.) och fodrets partikelstorlek.

Om provtagningsspjutet har flera öppningar som ska garantera att provet tas på de olika ställena utmed spjutet, bör öppningarna separeras av fack eller sekventiellt förskjutna öppningar.

4.2.2 Mekanisk provtagning

Lämplig mekanisk utrustning får användas för provtagning på foder i rörelse. Lämplig betyder att prov tas på åtminstone hela sektionen av flödet.

Provtagning på foder i rörelse (vid höga flödes hastigheter) kan utföras med automatiska provtagare.

4.2.3 Provdelare

Om så är möjligt och lämpligt, bör utrustning avsedd att dela upp provet i ungefär lika stora delar användas för beredning av reducerade prov på ett representativt sätt.

5. KVANTITATIVA KRAV FÖR ANTALET DELPROV

- De kvantitativa kraven i punkterna 5.1 och 5.2 för antalet delprov är tillämpliga på provmängder i storleken högst 500 ton vilka kan tas på ett representativt sätt. Den beskrivna provtagningsmetoden gäller även större kvantiteter än den föreskrivna maximala provmängdsstorleken, under förutsättning att det högsta antalet delprov som anges i tabellerna nedan lämnas utan avseende och antalet delprov bestäms utifrån den kvadratrotsformel som anges i den relevanta delen av förfarandet (se punkt 5.3) och minimistorleken på samlingsprovet ökas proportionellt. Detta förhindrar inte att ett större parti delas upp i mindre delpartier och att varje delparti provas i enlighet med det förfarande som beskrivs i punkterna 5.1 och 5.2.
- Provmängden ska vara av sådan storlek att prov kan tas i var och en av dess beståndsdelar.
- För mycket stora partier eller delpartier (> 500 ton) och för partier som transporteras eller lagras på sådant sätt att provtagning inte kan ske enligt det provtagningsförfarande som anges i punkt 5.1 och 5.2 i detta kapitel ska det provtagningsförfarande som anges i punkt 5.3 användas.
- Om en foderföretagare enligt lag är skyldig att följa denna förordning inom ramen för ett obligatoriskt övervakningssystem, får foderföretagaren avvika från de kvantitativa krav som föreskrivs i detta kapitel för att ta hänsyn till operativa egenskaper, förutsatt att foderföretagaren på tillfredsställande sätt har visat för den behöriga myndigheten att provtagningsmetoden är likvärdig i fråga om representativitet och efter godkännande av den behöriga myndigheten.
- Om det inte är möjligt att använda den angivna provtagningsmetoden vad gäller de kvantitativa kraven beroende på oacceptabla kommersiella skador på partiet (på grund av förpackningstyper, transportmedel, lagring osv.) kan i undantagsfall en alternativ provtagningsmetod användas, förutsatt att den ger så representativa resultat som möjligt och att den beskrivs och dokumenteras till fullo.

5.1 Kvantitativa krav för delprov vid kontroll av ämnen eller produkter som är jämnt fördelade i fodret

5.1.1 Fast foder i lös vikt

Provmängdens storlek	Minsta antal delprov
≤ 2,5 ton	7
> 2,5 ton	$\sqrt{20}$ gånger det antal ton som utgör provmängden ⁽¹⁾ , upp till 40 delprov

5.1.2 Löst flytande foder

Provmängdens storlek	Minsta antal delprov
≤ 2,5 ton eller ≤ 2 500 liter	4 ⁽²⁾
> 2,5 ton eller > 2 500 liter	7 ⁽²⁾

5.1.3 Förpackat foder

Foder (fast och flytande) kan förpackas i påsar, säckar, burkar, tunnor etc. som i tabellen anges som enheter. Stora enheter (≥ 500 kg eller liter) ska provtas i enlighet med bestämmelserna för löst foder (se 5.1.1 och 5.1.2.)

Provmängdens storlek	Minsta antal enheter från vilka (minst) ett delprov ska tas ⁽³⁾
1–20 enheter	1 enhet ⁽⁴⁾
21–150 enheter	3 enheter ⁽⁴⁾
151–400 enheter	5 enheter ⁽⁴⁾
> 400 enheter	$\frac{1}{4}$ av det $\sqrt{\text{antal enheter}}$ som utgör provmängden ⁽⁵⁾ , upp till 40 enheter

5.1.4 Foderblock och saltstenar

Prov ska tas på minst ett block eller en sten per provmängd om 25 enheter, som mest fyra block eller stenar.

För block eller stenar på högst 1 kg styck ska ett delprov utgöras av innehållet i ett block eller en sten.

5.1.5 Grovfoder/vallfoder

Provmängdens storlek	Minsta antal delprov ⁽⁶⁾
≤ 5 ton	5
> 5 ton	$\sqrt{5}$ gånger det antal ton som utgör provmängden ⁽⁷⁾ , upp till 40 delprov

5.2 Kvantitativa krav för delprov vid kontroll av beståndsdelar eller ämnen som kan vara ojämnt fördelade i foder

Dessa kvantitativa krav för delprov ska användas i följande situationer:

- Kontroll av aflatoxiner, mjöldryga, andra mykotoxiner och skadliga botaniska orenheter i foderråvaror.
- Kontroll av korskontaminering genom en beståndsdel, inbegripet genetiskt modifierade material eller ett ämne för vilket en ojämn fördelning förväntas i foderråvaror.

Om kontrollmyndigheten har en stark misstanke om att det finns en sådan ojämn fördelning även vid korskontaminering av en beståndsdel eller ett ämne i en foderblandning kan de kvantitativa kraven enligt nedanstående tabell tillämpas.

Provmängdens storlek	Minsta antal delprov
< 80 ton	Se de kvantitativa kraven i punkt 5.1. Antalet delprov som ska tas ska multipliceras med 2,5.
≥ 80 ton	100

5.3 Kvantitativa krav för delprov i fråga om mycket stora partier

När det gäller stora provmängder (provmängder > 500 ton) är antalet delprov som ska tas = 40 delprov + $\sqrt{\text{ton}}$ vid kontroll av ämnen eller produkter som är jämnt fördelade i fodret eller 100 delprov + $\sqrt{\text{ton}}$ vid kontroll av beståndsdelar eller ämnen som kan vara ojämnt fördelade i foderråvara.

6. KVANTITATIVA KRAV FÖR SAMLINGSPROV

Det krävs ett samlingsprov per provmängd.		
	Typ av foder	Minsta storlek på samlingsprov (8) (9)
6.1	Löst foder	4 kg
6.2	Förpackat foder:	4 kg (10)
6.3	Flytande eller halvflytande foder:	4 liter
6.4	Foderblock eller saltstenar:	
6.4.1	Med en vikt på mer än 1 kg styck	4 kg
6.4.2	Med en vikt på högst 1 kg styck	vikten av fyra block eller stenar i ursprunglig storlek
6.5	Grovfoder/vallfoder	4 kg (11)

7. KVANTITATIVA KRAV FÖR SLUTLIGA PROV

Slutliga prov

Minst ett slutligt prov ska analyseras. Det slutliga prov som analyseras ska vara av minst följande mängd:

Fast foder	500 g (12) (13) (14)
Flytande eller halvflytande foder	500 ml (12)

8. PROVTAGNINGSMETOD FÖR MYCKET STORA PARTIER ELLER PARTIER SOM LAGRAS OCH TRANSPORTERAS PÅ ETT SÄTT SOM INNEBÄR ATT PROVTAGNING PÅ HELA PARTIET ÄR OMÖJLIG

8.1 Allmänna principer

Om det inte är möjligt att ta delprov på hela partiet på grund av det sätt som partiet transporteras eller lagras på bör provtagning på sådana partier helst ske när partiet är i flöde.

För stora lagerlokaler avsedda för lagring av foder bör företagen uppmuntras att installera utrustning i lagerlokalen som möjliggör (automatisk) provtagning på hela det lagrade partiet.

Om man använder de provtagningsförfaranden som anges i detta kapitel, ska foderföretagaren eller dennes företrädare informeras om provtagningsförfarandet. Om detta provtagningsförfarande ifrågasätts av foderföretagaren eller dennes företrädare ska foderföretagaren eller dennes företrädare ge den behöriga myndigheten möjlighet att ta prov på hela partiet på dennes bekostnad.

8.2 Stora partier som transporteras med fartyg

8.2.1 *Dynamisk provtagning på stora partier som transporteras med fartyg*

Provtagning på stora partier på fartyg ska företrädesvis ske när produkten är i flöde (dynamisk provtagning).

Provtagningen ska göras per lastrum (enhet som kan separeras fysiskt). Lastrum töms dock delvis det ena efter det andra, vilket innebär att den ursprungliga fysiska separationen inte längre föreligger efter att lasten överförs till lagringsanläggningar. Provtagning kan därför ske i förhållande till den ursprungliga fysiska separationen eller i förhållande till separationen efter överföring till lagringsanläggningarna.

Lossning av ett fartyg kan pågå i flera dagar. Normalt ska provtagning ske med jämna mellanrum under hela lossningen. Det är dock inte alltid möjligt eller lämpligt att en officiell inspektör är närvarande för provtagning under hela lossningen. Därför får provtagning ske på en del (provmängd) av hela partiet. Antalet delprov bestäms med hänsyn till provmängdens storlek.

Om provtagning utförs på en del av ett foderparti som ingår i samma kategori eller varuslag och det har konstaterats att den delen av partiet inte uppfyller EU-kraven, ska man anta att inget foder i detta parti uppfyller kraven, utom om man efter en utförlig bedömning kan konstatera att det inte finns några belägg för att resten av partiet inte uppfyller EU-kraven.

Även om det officiella provet tas automatiskt är det nödvändigt att en inspektör är närvarande. Om den automatiska provtagningen utförs med förinställda parametrar som inte kan ändras under provtagningen och delproven samlas i ett förseglat kärl, varigenom eventuella bedrägerier förebyggs, krävs det enbart att en inspektör är närvarande i början av provtagningen, varje gång kärlet för proven behöver bytas och i slutet av provtagningen.

8.2.2 *Provtagning på partier som transporteras med fartyg genom stationär provtagning*

Om provtagningen utförs stationärt ska man tillämpa samma förfarande som föreskrivs för lagringsanläggningar (silor) som kan nå ovanifrån (se punkt 8.4.1).

Provtagningen ska utföras på den tillgängliga delen (ovanifrån) av partiet/rumslasten. Antalet delprov bestäms med hänsyn till provmängdens storlek. Om provtagning utförs på en del av ett foderparti som ingår i samma kategori eller varuslag, och det har konstaterats att den delen av partiet inte uppfyller EU-kraven, ska man anta att inget foder i detta parti uppfyller kraven, utom om man efter en utförlig bedömning kan konstatera att det inte finns några belägg för att resten av partiet inte uppfyller EU-kraven.

8.3 Provtagning på stora partier som förvaras i lager

Provtagningen ska utföras på den åtkomliga delen av partiet. Antalet delprov bestäms med hänsyn till provmängdens storlek. Om provtagning utförs på en del av ett foderparti som ingår i samma kategori eller varuslag, och det har konstaterats att den delen av partiet inte uppfyller EU-kraven, ska man anta att inget foder i detta parti uppfyller kraven, utom om man efter en utförlig bedömning kan konstatera att det inte finns några belägg för att resten av partiet inte uppfyller EU-kraven.

8.4 Provtagning på lagringsanläggningar (silor)

8.4.1 Provtagning på silor som (lätt) kan nås ovanifrån

Provtagningen ska utföras på den åtkomliga delen av partiet. Antalet delprov bestäms med hänsyn till provmängdens storlek. Om provtagning utförs på en del av ett foderparti som ingår i samma kategori eller varuslag, och det har konstaterats att den delen av partiet inte uppfyller EU-kraven, ska man anta att inget foder i detta parti uppfyller kraven, utom om man efter en utförlig bedömning kan konstatera att det inte finns några belägg för att resten av partiet inte uppfyller EU-kraven.

8.4.2 Provtagning på silor som inte kan nås ovanifrån (slutna silor)

8.4.2.1 Silor som inte kan nås ovanifrån (slutna silor) i storleken > 100 ton

Prov på foder som lagras i sådana silor kan inte tas statistiskt. Om prov måste tas på fodret i silon och det inte finns någon möjlighet att flytta varupartiet ska det därför avtalas med företagaren att han eller hon ska informera inspektören om när silon kommer att tömmas för att göra det möjligt att ta prov på fodret när det är i flöde.

8.4.2.2 Silor som inte kan nås ovanifrån (slutna silor) i storleken < 100 ton

Provtagningsförfarandet innebär att en kvantitet av 50–100 kg överförs till ett kärl och att provet tas från detta. Storleken på samlingsprovet motsvarar hela partiet och antalet delprov står i relation till de kvantiteter i silon som överförs till ett kärl för provtagning. Om provtagning utförs på en del av ett foderparti som ingår i samma kategori eller varuslag, och det har konstaterats att den delen av partiet inte uppfyller EU-kraven, ska man anta att inget foder i detta parti uppfyller kraven, utom om man efter en utförlig bedömning kan konstatera att det inte finns några belägg för att resten av partiet inte uppfyller EU-kraven.

8.5 Provtagning på löst foder i stora slutna behållare

Prov på sådana partier kan ofta enbart tas när de lossas. Det är i vissa fall omöjligt att lossa vid importstället eller kontrollpunkten och därför bör provtagningen ske när sådana behållare lossas.

9. ANVISNINGAR OM UTTAGNING, BEREDNING OCH FÖRPACKNING AV PROVEN

9.1 Allmänt

Proven ska tas och beredas utan onödigt dröjsmål med beaktande av de försiktighetsåtgärder som krävs för att produkten varken ska förändras eller kontamineras. Instrument, ytor och behållare som kommer i kontakt med proven ska vara rena och torra.

9.2 Delprov

Delprov ska tas slumpvis i hela provmängden och ha ungefär samma storlek.

Delprovets storlek ska vara minst 100 gram eller, för grovfoder eller vallfoder med låg specifik vikt, 25 gram.

Om färre än 40 delprov ska uttas enligt bestämmelserna om provtagningsförfarande i punkt 8 ska delprovets storlek fastställas i förhållande till den storlek som krävs för samlingsprovet (se punkt 6).

Om det utförs provtagning på små partier av förpackat foder, där det enligt de kvantitativa kraven ska uttas ett begränsat antal delprov, ska ett delprov utgöras av innehållet i en ursprunglig enhet med ett innehåll på högst 1 kg eller 1 liter.

Om det utförs provtagning på förpackat foder som består av små enheter (t.ex. < 250 g) beror delprovets storlek på enhetens storlek.

9.2.1 Löst foder

Provtagningen kan, om så är lämpligt, göras medan provmängden är i rörelse (vid lastning eller lossning).

9.2.2 Förpackat foder

När det antal enheter som krävs för provtagning enligt kapitel 5 har valts ut ska en del av innehållet i varje enhet tas ut med spjut eller skyffel. Vid behov tas proven efter det att enheterna har tömts separat.

9.2.3 Flytande eller halvflytande foder som är homogent eller kan homogeniseras

När det antal enheter som krävs för provtagning enligt kapitel 5 har valts ut ska innehållet vid behov homogeniseras och en mängd tas från varje enhet.

Delproven får tas när innehållet lossas.

9.2.4 Flytande eller halvflytande foder som inte kan homogeniseras

När det antal enheter som krävs för provtagning enligt kapitel 5 har valts ut ska prov tas från olika nivåer.

Proven får också tas när innehållet lossas, men de första fraktionerna ska då kastas.

I båda fallen ska den totala volymen vara minst tio liter.

9.2.5 Foderblock och saltstenar

När det antal block eller stenar som krävs för provtagning enligt kapitel 5 har valts ut får en del av varje block eller sten tas ut. Om det finns en misstanke om att ett block eller en sten inte är homogen får hela blocket eller stenen tas ut som prov.

För block eller stenar på högst 1 kg styck ska ett delprov utgöras av innehållet i ett block eller en sten.

9.3 Beredning av samlingsprov

Delproven ska blandas till ett enda samlingsprov.

9.4 Beredning av slutliga prov

Materialet i samlingsprovet ska blandas omsorgsfullt ⁽¹⁵⁾:

- Varje prov ska placeras i en lämplig behållare/ett lämpligt kärl. Alla nödvändiga försiktighetsåtgärder ska vidtas för att undvika att provets sammansättning förändras eller att provet kontamineras eller förfalskas under transport och lagring.
- Vid kontroll av beståndsdelar eller ämnen som är jämnt fördelade i fodret, får samlingsprovet reduceras representativt till minst 2,0 kg eller 2,0 liter (reducerat prov) ⁽¹⁶⁾, helst med antingen mekanisk eller automatisk delare. Vid kontroll av förekomsten av bekämpningsmedelsrester i ärtväxter, sädeskorn och trädnötter ska det reducerade provet vara minst 3 kg. Om fodrets beskaffenhet inte medger användning av delare eller delaren inte är tillgänglig, får provet reduceras med kvarteringsmetoden. Av de reducerade proven ska de slutliga proven (för kontroll, försvar och referens) därefter beredas av ungefär samma mängd och ska därvid följa de kvantitativa kraven i kapitel 7. Vid kontroll av beståndsdelar, inklusive genetiskt modifierade material eller ämnen som kan vara ojämnt fördelade i foderråvaror, ska samlingsprovet vara:
 - helt homogeniserat och därefter delat i slutliga prov, eller
 - reducerat till minst 2 kg eller 2 liter ⁽¹⁷⁾ med mekanisk eller automatisk delare. Endast om fodrets beskaffenhet inte medger användning av delare får provet vid behov reduceras med kvarteringsmetoden. För kontroll av förekomst av genetiskt modifierat material enligt förordning (EU) nr 619/2011 ska det reducerade provet innehålla minst 35 000 korn/utsäde för att göra det möjligt att erhålla de slutliga proven för genomförande, försvar och referens på minst 10 000 korn/utsäde (se fotnot (**)) i kapitel 6 och fotnot (*) i kapitel 7).

9.5 Förpackning av prov

Behållarna eller förpackningarna ska förseglas och märkas på sådant sätt att de inte kan öppnas utan att förseglingen skadas. Hela märkningen ska ingå i förseglingen.

9.6 Sändning av proven till laboratoriet

Provet ska utan onödigt dröjsmål sändas till det utsedda analyslaboratoriet tillsammans med de upplysningar som den som utför analysen behöver.

10. REGISTRERING AV PROV

Alla prov ska registreras så att varje provmängd och dess storlek entydigt kan identifieras.

I registret ska också anges varje avvikelse från det provtagningsförfarande som anges i den här förordningen.

Förutom att registret ska hållas tillgängligt för det officiella kontrolllaboratoriet, ska det hållas tillgängligt för foderföretagaren och/eller det laboratorium som utsetts av foderföretagaren.

⁽¹⁾ Om det erhållna talet inte är ett heltal ska det avrundas till närmaste högre heltal.

⁽²⁾ Om det inte är möjligt att göra vätskan homogen måste antalet delprov ökas.

⁽³⁾ Om öppnande av en enhet kan påverka analysen (t.ex. blötfoder som lätt fördärvas) ska ett delprov utgöras av den öppnade enheten.

- (4) För enheter med ett innehåll på högst 1 kg eller 1 liter ska ett delprov utgöras av innehållet i den ursprungliga enheten.
- (5) Om det erhållna talet inte är ett heltal ska det avrundas till närmaste högre heltal.
- (6) Faktum är att i vissa situationer (t.ex. beträffande ensilage) är det inte möjligt att ta de delprov som krävs utan att orsaka oacceptabel skada på partiet. En alternativ provtagningsmetod får användas i sådana situationer och en vägledning för provtagning på sådana partier kommer att utarbetas innan den här förordningen träder i kraft.
- (7) Om det erhållna talet inte är ett heltal ska det avrundas till närmaste högre heltal.
- (8) Om det provtagna fodret har ett högt värde kan en mindre mängd delprov tas, förutsatt att detta beskrivs och dokumenteras i provtagningsrapporten.
- (9) Enligt bestämmelserna i kommissionens förordning (EU) nr 619/2011 av den 24 juni 2011 om provtagnings- och analysmetoder för offentlig kontroll av foder vad gäller förekomst av genetiskt modifierat material där godkännandeförfarandet fortfarande pågår eller godkännandet har upphört att gälla ([EGT L 166, 25.6.2011, s. 9](#)) ska samlingsprovet för kontroll av förekomst av genetiskt modifierat material innehålla minst 35 000 korn/utsäde. Detta innebär för majs att storleken på samlingsprovet måste vara minst 10,5 kg och för sojabönor 7 kg. För andra utsäden och spannmål som korn, hirs, havre, ris, råg, vete och raps, motsvarar samlingsprovets storlek på 4 kg mer än 35 000 korn/utsäde.
- (10) I fråga om förpackat foder är det också möjligt att storleken 4 kg för samlingsprovet inte kan uppnås beroende på de enskilda enheternas storlek.
- (11) Om det är fråga om grovfoder eller vallfoder med låg densitet (t.ex. hö och halm) bör samlingsprovet vara minst 1 kg.
- (12) Enligt bestämmelserna i förordning (EU) nr 619/2011 ska det slutliga provet för kontroll av förekomst av genetiskt modifierat material innehålla minst 10 000 korn/utsäde. Detta innebär för majs att storleken på det slutliga provet ska vara minst 3 000 g och för sojabönor 2 000 g. För andra utsäden och spannmål som korn, hirs, havre, ris, råg, vete och raps, motsvarar det slutliga provet storlek på 500 g mer än 10 000 korn/utsäde.
- (13) Om samlingsprovet är betydligt mindre än 4 kg eller liter (se fotnoterna under punkt 6) kan också en mindre kvantitet av det slutliga provet tas, förutsatt att detta beskrivs och dokumenteras i provtagningsrapporten.
- (14) Vid provtagning på baljväxter, spannmål och trädnötter för bestämning av bekämpningsmedelsrester ska minimistorleken på det slutliga provet vara 1 kg enligt bestämmelserna i kommissionens direktiv 2002/63/EG ([EGT L 187, 16.7.2002, s. 30](#)).
- (15) Eventuella klumpar ska brytas upp (om så är nödvändigt genom att de särskiljs från provet och sedan återförs till detta).
- (16) Utom i fråga om grovfoder eller vallfoder med låg specifik vikt.
- (17) Utom i fråga om grovfoder eller vallfoder med låg specifik vikt.”